

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava eesti keele ainekava

3. klass, 8 tundi nädalas, kokku 280

Õpitulemused	Õppesisu
Suhtlemine ja suuline väljendusoskus	
osaleb dialoogis (küsimus-vastus, teade-küsimus) ühistegevuse ajal	Kuulamine ja jälgimine Tähelepanu keskendamine ühekordsele selgitusele (korralduste täitmine ilma täiendava selgitusega). Lugemise jälgimine, kaasõpilaste vastuste jälgimine ja parandamine, vastustele hinnangu (õige-vale) andmine. Kaasõpilaste vastuste jälgimine (suunatult), nõustumine vastusega, teabe lisamine. Adekvaatne reageerimine hinnangutele. Suhtlemine Suhtlemine kaasõpilaste(t)ega koostegevuses (õpetaja suunamisel). Dialoogi vormid: küsimus-vastus, teade-küsimus; kutse koostegevusele, nõustumine-loobumine. Koostegevuse vastastikune reguleerimine. Oma tegevusest jutustamine (5–6 lauset), jutustamine piltide ja mälukujutluste põhjal küsimuste ja/või plaani abil. Analoogiajutukeste koostamine.

Õpitulemused	Õppesisu
Tunnetustegevuse arendamine	
	Nägemis- ja ruumitaju Esemete ja loodusobjektide ning -nähtuste äratundmine, vaatlemine. Terviku jaotamine osadeks ja osade ühendamine tervikuks. Ühiste ja individuaalsete tunnuste eristamine, võrdlemine, rühmitamine ning kirjeldamine esitatud vaatlusplaani järgi. Omandatud oskuste rakendamine eseme-, olu- ja tegevuspiltide analüüsimisel.

	<p>Tekstis kirjeldatud ruumisuhete skemaatiline kujutamine (modelleerimine).</p> <p>Orienteerumine üheaegselt nii esemete horisontaal- kui ka vertikaalsuhetes.</p> <p>Ajakujutlused</p> <p>Aasta, aastaajad (aastaaja muutuvate tunnuste sõnastamine), kuud, päevade arv kuus; nädalad kuus; ööpäev, tund (õppetund) ja minut. Nädalapäeva ja kuupäeva kokkuviiimine.</p> <p>Kellaaeg: täis- ja pooltunni eristamine ning sõnastamine.</p> <p>Lõimumine teiste ainetega</p> <p>Matemaatikas</p> <p>ja tööõpetuses kasutatavate mõõtühikute tundmine ja mõõtmistulemuste sõnastamine.</p> <p>Kontroll ja enesekontroll</p> <p>Kontrolli- ja enesekontrollivõtete kasutamine suunatult tuttavas tegevuses.</p>
--	---

Õpitulemused	Õppesisu
Lause ja sõnavara	
<p>Mõistab ja koostab kuni 5-sõnalist lihtlause.</p> <p>Kasutab laiendatud lihtlauses nimi-, omadus- ja tegusõnade õpitud vorme.</p> <p>Oskab viia õpitud sõnavorme mitmesse sõnaühendisse.</p>	<p>Lihtlause</p> <p>5–6-sõnaliste lihtlausetega (väit-, küsi- ja käsklause) mõistmine, kuni 5-sõnaliste lihtlausetega koostamine.</p> <p>Sihitisosalause mõistmine ja kasutamine.</p> <p>Sõnavormid</p> <p>Käändevormide mõistmine ja kasutamine enamlevinud funktsioonides: kohta, objekti, kuuluvust, osa ja tervikut, kaas- ja ilmaolu väljendavate lausete ja sõnaühendite koostamine, küsimusele vastamine kas sõnaühendi või üksiksõnaga.</p> <p>Sõnavormide valimine sõnaühendisse ja lausesse, ainsuse ja mitmuse vormide moodustamine ja kasutamine kaasteksti toel.</p>

	<p>Erineva üldistusastmega (3–4 astet) nimisõnade mõistmine ja nende õige kasutamine (Muki – koer – koduloom – loom), esemete ja olendite tajutavate tunnuste väljendamine omadussõnadega, inimeste tunnete, emotsioonide ja käitumisaktide kirjeldamine enamlevinud sõnadega situatsioonist lähtuvalt.</p> <p>Omadust väljendav sõna</p> <p>Omadussõna kasutamine öeldistäite ja täiendina, omadussõna ühildumine nimisõnaga arvus ja käändes.</p> <p>Tegevust ja seisundit väljendav sõna</p> <p>Tegevust ja seisundit väljendavate sõnade mõistmine ja kasutamine.</p> <p>Tajutavaid tegevusi ja seisundeid väljendavate sõnade aktiveerimine.</p> <p>Tegusõna oleviku ja lihtmineviku vormide tähenduslik eristamine ja kasutamine, lihtmineviku vormide moodustamine analoogia alusel, vormide muutmine lauses</p> <p>Arvsõnad</p> <p>Põhi- ja järgarvsõnade erisuse teadvustamine ja kasutamine (100 piires) (teine ja neljas – kokku kaks) .</p> <p>Arvsõna käsitlemise seostamine matemaatika õppesisuga.</p> <p>Liitsõnad</p> <p>Liitsõna ja sõnaühendi praktiline eristamine. Põhisõna sobitamine mitme laiendiga ja vastupidi.</p>
--	---

Õpitulemused	Õppesisu
Lugemine ja kirjutamine	
<p>Muudab ja määrab graafilistele orientiiridele toetudes veaohlike häälikute pikkust üksikhäälikutest koosnevates sõnades.</p>	<p>Häälikuanalüüs</p> <p>Hääldamise täpsustamine (vajadusel). Häälimisoscuse automatiseerimine:</p> <p>häälimine kirjutamise tempos hääletult ja ilma abivahenditeta, tempo tahtlik muutmine.</p>

	<p>Foneemianalüüs</p> <p>Häälikurühmade eristamine. Iga hääliku kolme pikkuse käsitlemine kahe (sulghäälikud) ja/või kolme pikkuse kaupa: üksikhääliku pikkuse muutmine, üksikhääliku pikkuse määramine, tähevalik 1–3-silbilistes sõnades; kaksiktäishäälikute ja suluta kaashäälikute ühendi analüüsimine ja tähtede valimine.</p> <p>Sõnas esinevate veahtlike häälikute nimetamine kirja- ja kuulmise järgi, veahtlike häälikute pikkuse muutmine ja määramine sõnas skemaatiliselt esitatud orientiiridele (skeemid, tiivik) toetudes.</p> <p>Tiiviku kasutamine: veahtlike häälikute pikkuse muutmine esitatud skeemide järjekorras (ülalt alla, alt üles, horisontaalselt), ühe- ja kahekordse tähe valimine vastavalt skeemile.</p> <p>Veahtlike häälikute pikkuse võrdlemine, õigekirja põhjendamine (õpetaja abiga). Veahtlike häälikute skeemi valimine sõna juurde, tähelünkade täitmine.</p> <p>Sõnade rühmitamine veahtlike häälikute pikkuse järgi (skeemide alusel).</p> <p>Töö raskusastet muudetakse vastavalt õpilase oskustele: analüüs koostegevuses, materialiseeritult ja peast (lihtsamad variandid); lühemad ja pikemad (valdavalt 3-silbilised) sõnad, erineva struktuuriga silbid sõnades.</p>
--	--

Õpitulemused	Õppesisu
Lugemistehnika ja orienteerumine tekstis	
<p>Loeb õpitud teksti valdavalt sõnade kaupa</p> <p>leiab õpitud tekstist küsimuste-korralduste järgi sõnu, lauseid ja lõike, vastab küsimustele (sh annab hinnangu tegevusaktile).</p> <p>Annab abivahendeid kasutades ja koostöös õpetajaga tekstilähedaselt edasi õpitud pala sisu.</p>	<p>Uue teksti lugemine</p> <p>Õpetaja esmase lugemise kuulamine; hiljem lugemise jälgimine raamatust.</p> <p>Lugemine kõnetaktide ja lühemate sõnade kaupa. Teksti lugemist kergendavate graafiliste orientiiride kasutamine (vältemärgid, liitsõna liigendamine komponentideks, pika sõna liigendamine kõnetaktideks jne).</p> <p>Lugemise harjutamine</p> <p>Korduv lugemine vahelduvalt kooris ja üksi. Ülesanded ladususe (kohatute pauside vältimine, lugemiskiiruse tõstmine) ja ilmekuse</p>

	<p>(lauselõpu intonatsioon, loogiline rõhk) arendamiseks. Kaasõpilaste lugemise jälgimine, lugemisvea märkamine ja parandamine.</p> <p>Õpitud teksti lugemine sõnade kaupa häälega ja/või endamisi sosinal.</p> <p>Sõnavaratöö</p> <p>Taustteadmiste aktiveerimine ning tundmatute sõnade ja väljendite selgitamine enne teksti lugemist (näitvahendite ja/või lühitekstide abil).</p> <p>3–4 sõna aktiveerimine teksti analüüsidest ja taastades.</p> <p>Teksti korduv lugemine ja analüüs</p> <p>Lausetähenduse mõistmine (koha- ja ajasuhete ning objektide tunnuste mõistmine).</p> <p>Lausete tähenduse seostamine (lokaalse sidususe strateegia).</p> <p>Puuduva teabe tuletamine.</p> <p>Dialoogi analüüs</p> <p>Dialoogi repliikide leidmine õpetaja sõnastatud saatelause/küsimuse järgi (õpetaja sõnastab kas eesmärgi või strateegia).</p> <p>Valiklugemine</p> <p>Sõnade, lausete ja lõikude leidmine õpetaja juhendamisel rõhuasetusega</p> <p>lausetähenduse (vabade laiendite) mõistmisele ja lausete seostamisele. Õpetaja küsimustele ja korraldustele vastamine tekstis leiduva sõna, sõnaühendi või lausega.</p> <p>Teksti jaotamine lõikudeks</p> <p>Teksti jaotamine lõikudeks (õpetaja abiga) kokkuvõtliku sõnastuse ja/või pildiseeria alusel. Tekstilõigu piiride leidmine.</p> <p>Lõikude sobitamine illustratsioonidega, kokkuvõtlike sõnastustega.</p> <p>Illustratsioonide ja tekstis esitatud teabe võrdlemine.</p> <p>Puuduva teabe tuletamine.</p> <p>Küsimuste esitamine kaaslastele</p>
--	---

	<p>Küsimuste (kes?, mis?, mida teeb?) sobitamine tekstiga, küsimuste esitamine üksteisele, küsimustele vastamine.</p> <p>Tegelaste käitumise analüüs</p> <p>Kirjeldatud tegude hindamine ja vastandamine (õige-vale, meeldib-ei meeldi) koos õpetajaga.</p> <p>Käitumisaktide analüüsimine (mida tahtis, mis tingimused soodustasid või takistasid, mida tegi, mis oli tulemus) ning seostamine motiivide ja kavatsustega.</p> <p>Tegelaste vastandamine käitumise alusel.</p> <p>Teksti peamõte</p> <p>Teksti juhtlause leidmine, teksti peamõtte ja/või allteksti sõnastamine (koos õpetajaga) 2–3 valikuks antud kirjaliku väite põhjal.</p> <p>Teksti taastamine</p> <p>Tekstilähedase jutustamise harjutamine: deformeeritud teksti taastamine</p> <p>lausetest (5–6 lauset) või lõikudest (3–4 lõiku), lausete lõpetamine.</p> <p>Jutustamine õpetaja suunamisel eseme-, olu- ja tegevuspiltide, pildiseeria, küsimuste, tugisõnade (verbid) ja -sõnaühendite abil.</p> <p>Korduv jutustamine sõnastust varieerides.</p>
--	--

Õpitulemused	Õppesisu
Kirjutamine	
<p>Kirjutab pärast analüüsi õigesti 2–3-silbilisi üksikhäälikutest koosnevaid sõnu.</p> <p>Kirjutab ära kirjas 1–2-silbilisi sõnu originaalteksti täiendavalt vaatamata.</p> <p>Kontrollib ära kirja õigsust.</p>	<p>Ära kiri</p> <p>Kirjutamine sõnahaaval pärast lause lugema õppimist ja eelnevat analüüsi.</p> <p>Kirjutatu õigsuse kontrollimine.</p> <p>Õigekiri</p> <p>1–3-silbiliste sõnade ja neist koostatud lausete kirjutamine pärast ühisanalüüsi: lünkharjutused, sobitusharjutused, harjutavad etteütlused.</p> <p>Kirjutatu õigsuse kontrollimine: kirjapildile vastav</p>

	<p>lugemine, järelanalüüs, vigade parandamine.</p> <p>Poolitamine graafiliste orientiiride ja analoogia alusel.</p> <p>Õpitud käände- ja pöördvormide õigekiri (sõnatüve muutused, lõpud).</p> <p>Kirjalike tööde kogumaht ühes õppetunnis on 25–30 sõna.</p> <p>Kirjatehnika</p> <p>Väike- ja suurtähtede harjutamine (geneetilises järjekorras), tähtede õige seostamine sõnades, moonutuste leidmine oma ja teiste kirjas (tahvliit, vihikust), harjutused kirjutamiskiiruse muutmiseks.</p> <p>Vihiku vormistamine, kirjaliku töö vormistamine: pealkiri, kuupäev, taandrida.</p> <p>Keeleteadmised ja -oskused</p> <p>Häälikurühmade ja veaohlike häälikute/tähtede äratundmine.</p> <p>Tegusõnalõppude äratundmine (oleviku ja lihtmineviku vormis).</p> <p>Ainsuse ja mitmuse vormide (käände- ja pöördvormid) äratundmine;</p> <p>k, p, t sõna alguses ja s-i kõrval.</p>
--	---

Allikas:

Kontor, A., Plado, K. *Eesti keele ainekava põhikooli riikliku õppekava lihtsustatud õppes*. SA Innove.
<http://oppekava.innove.ee/kaasav-haridus/>